

Rudyard Kipling

A DOUA CARTE
A JUNGLEI

Traducere și note de Mihnea Gheorghiu

CUPRINS

<i>Tabel cronologic</i>	5
Cum s-a iscat frica	9
Legea junglei	31
Minunea lui Purun Bhagat	34
Cântecul lui Kabir	56
Coborârea junglei spre văi	57
Cântecul lui Mowgli împotriva oamenilor	95
Cioclii	97
Cântecul valului	129
Ankus-ul Regelui	131
Cântec de pui de vânător	155
Quiquern	157
Angutivun Tina	187
Dhole – câinele roșu	189
Cântecul lui Chil	221
Goana primăverii	223
Cântecul de plecare	249

CUM S-A ISCAT FRICA

*Uscat e lacul și secate par râurile pe vecie;
În seara astă, tu cu mine legăm aici prietenie.
Lipiti, pe mal, unul de altul, cu burjile-atârnând prăfoase,
Neghiobi și-nfrigurați de taină, ne scurmă-aceeași groază-n oase
Si același dintă ca un sfredel ne mânâncă, când fără vrere
Visăm, pierduți, vânat și sânge; iar ghemuită în tăcere
O căprioară-și lasă iedul ca să privească-ntâia oară
De aproape lupul, ce azi pare mai slab ca el, deși e fieră,
Si însuși cerbul, fără teamă, se uită-n colții de potaie,
Cu care tatăl său (pe vremuri) fu spintecat în măruntaie.
Uscat e malul și pe vecie par heleșteiele seci;
În seara astă, tu cu mine suntem din nou prieteni, deci,
Si vom rămâne sigur astfel atâta timp cât încă norul
(Noroc s-aveți, și prăzi în falcă!) nu va-ntrerupe, roditorul.
Chezașa Împăcare-a apei, pe care fiarele n-o-ncalcă!*

Mai veche decât toate legile pământului, Legea junglei prevede aproape toate nenorocirile ce s-ar putea abate asupra vietuitoarelor junglei; astăzi timpul ce a trecut și practica au amendat-o și au adus-o la desăvârsire. Dacă ați citit celelalte povestiri despre Mowgli, vă mai amintiți desigur că el și-a petrecut o mare parte din viață în haiticul lupilor Seeonee,

învățând Legea de la Baloo, ursul cafeniu. Iar atunci când băiatul se revolta împotriva ordinelor severe, Baloo era acela care-i spunea că Legea este asemenea lianei uriașe, deoarece se agață de trunchiul fiecărui și nimeni nu poate scăpa de ea.

— Când vei trăi tot atâtea zile lungi ca mine, frățioare, te vei încredea că toate vietăile junglei se supun aceleiași legi. Iar descoperirea aceasta nu prea îți va fi pe plac, spunea înțeleptul Baloo.

Lui Mowgli însă asemenea vorbe îi intrau pe o ureche și-i ieșeau pe cealaltă, căci un băiat care nu are altă grijă decât să mănânce și să doarmă nu se sinchisește de o nenorocire decât în clipa când trebuie să o privească în față. Dar a venit un an în care vorbele lui Baloo s-au dovedit a nu fi lipsite de temei și Mowgli văzu atunci cum toată jungla se închină aceleiași legi.

Aceasta s-a întâmplat când ploile de iarnă întârziară îndelung și nu mai era nădejde să vină. Sahi, porcul spinos, întâlnindu-l pe Mowgli într-un stufăriș de bambus, îi povestii că tuberculii au început să se usuce. Dar cum toată lumea spunea despre Sahi că are gusturi delicate, că nu mănâncă decât ce-i mai bun și mai bine pârguit, Mowgli începu să râdă și-i răspunse în bătaie de joc:

— Ei, și ce-mi pasă mie de asta?

— Deocamdată n-are ce să-ți pese, se îmbuflă Sahi, scuturându-și țepii, dar om vedea noi mai târziu. Ce-ai să zici, de pildă, când are să se termine cu scăldatul în vadul albinelor, frățioare?

— Apa aia nătângă e aproape secată, aşa că n-am chef să-mi sparg capul sărind în ea, spuse Mowgli, încredințat că el singur știe mai multe decât ar putea ști cel puțin cinci viețuitoare din poporul junglei, luate la un loc, oricare ar fi ele.

— Cu atât mai rău pentru tine, și nu ți-ar strica să-ți spargi un pic capul, ca să-ți intre-n el un fir de-nțelepciune.

Și Sahi se fiurișă în hățis, ca nu cumva Mowgli să-l apuce de țepii ce-i purta pe nas. Iar Mowgli îi povestii lui Baloo tot ce auzise de la Sahi. Ursul căzu pe gânduri și murmură ceva, ca pentru sine:

— Dacă aș fi singur, mi-aș schimba neîntârziat locurile de vânătoare înapoi să prindă ceilalți de veste. Numai că vânătoarea printre străini se sfârșește mai întotdeauna cu bătaie, ba i s-ar putea întâmpla vreun rău și puiului meu de om. Mai bine deci să așteptăm până când va înflori *mohwa*.

Dar în primăvara aceasta, *mohwa*, arborele pe care Baloo îl îndrăgea atât de mult, nu apucă să înforească. Florile de ceară, de culoarea untilui, cu ape verzui, fură ucise de arșiță înapoi chiar de a se naște. Doar câteva petale veștede, cu miros greoi, căzură la pământ când Baloo, așezat pe picioarele dinapoi, începu să scuture copacul. Atunci, pe nesimțite, arșița, nedomolită de ploile toamnei, se furișă până în inima pădurii; jungla îngălbene, apoi deveni cafenie și în fine neagră.

Costișele arse de fierbințeală se uscară de ajunseră ca țepii de sărmă și răsucite ca șoricul ars la flacără. Apa iezerelor ascunse scăzu de tot, iar malurile pârjolite păstrau nenumărate urme de copite, de parcă forma lor ar fi fost turnată în fier; lianele, cu tulpina mustoasă, căzură de pe arborii pe care-i încolăceau și muriră, sufocate, la picioarele lor; trestiile de bambus pieriră încetul cu încetul, zăngănind uscat în adierea vânturilor de foc, iar mușchiul de pe stâncile umbrite din inima junglei se uscă și căzu, până ce acestea rămăseră golașe și fierbinți, ca pietrișul albăstrui ce mijea în albia torrentului.

Zburătoarele și maimuțele pribegiseră de mult spre miaza-noapte, căci știau prea bine ce avea să se întâpte; cerbii și mistreții invadără câmpurile pustiute ale satelor îndepărtate,

 murind adesea chiar sub ochii oamenilor, prea sleiți și ei ca să-i mai poată ucide cu mâna lor. Cât despre Chil, vulturul, el rămase pe loc, ba chiar se îngășă, căci pământul era, cât vedeați cu ochii, presărat de stârvuri. În fiecare seară, el vesteau fiarelor, prea slabite pentru a se putea întâri spre noi locuri de vânătoare, că soarele omorâse jungla până la o depărtare de trei zile de zbor spre apus și spre răsărit, spre miazănoapte și spre miazăzi.

Mowgli, care până atunci nu cunoscuse înțelesul cuvântului foamei, trebui să se mulțumească cu miere stătută de trei ani, pe care o zgâria de pe stâncile unde poposiseră cândva roiorile de albine. Mierea aceasta era neagră ca păcura, acoperită de un strat de zahăr uscat și îngălbinit, ca praful. Apoi băiatul începu să vâneze larvele cariilor ce sfredesc drumuri nevăzute în scoarța copacilor și fură cu îndemânare ouăle ascunse ale viespilor. Vânatul din junglă era doar pielea și osul, aşa că Bagheera trebuia să ucidă de trei ori pe noapte ca să-și asigure o masă ca lumea. Dar cea mai îngrozitoare era, fără îndoială, lipsa de apă, căci dacă popoarele junglei beau destul de rar, măcar atunci ele trebuie să bea pe săturate.

Căldura creștea, creștea mereu și sugea toată umezeala din pământ și din aer, până când uriașa albie a fluviului Wain-gunga fiu singura care mai adăpostea un firicel subțire de apă între malurile ei pârjolite; și când Hathi, elefantul sălbatic, care trăiește o sută de ani și mai bine, zări ridicându-se din fundul albiei un lanț subțire și albăstrui de stânci, el chibzui că aceasta trebuie să fie Stâンca Împăcării și, pe dată, își ridică trompa și proclamă pentru toate vietuitoarele junglei Pacea apei, aşa cum o făcuse părintele său în urmă cu cincizeci de ani. Cerbul, mistrețul și bivolul împrăștiară vesteau pe glasuri răgușite, iar Chil, vulturul, o șuieră în depărtări cu țipăt ascuțit.

Legea junglei pedepsește cu moartea pe cel ce se încumetă să ucidă la adăpătoare, de îndată ce Pacea apei a fost statornicită. Și aceasta pentru că setea este mai aprigă chiar decât foamea. Fiecare locuitor al junglei se descurcă într-un fel sau altul când vânatul se împuținează; de apă însă nu te poți lipsi, și dacă în junglă nu a mai rămas decât un singur izvor, vânătoarea e oprită acolo, când cei din junglă se duc să se adape. În timpuri bune, când apa curgea din belșug, cei ce coborau spre malurile Waingungăi, ca să-și domolească setea, sau în altă parte, cu aceeași tintă, o făceau adesea cu prețul vieții lor, căci îi pândeau primejdие de moarte și acest mare pericol sporea, poate, farmecul expedițiilor nocturne: să te strecori până la vale cu atâta pricepere, încât să nu tresără nicio frunză; să intri în apă până la genunchi, s-o auzi bolborosind și ducând cu ea toate zgomotele; să bei, privind deasupra umărului, cu fiecare mușchi întins, gata în orice clipă pentru un salt deznađăduit; să te tăvălești apoi pe țărmul nisipos și să te întorci cu botul umed și pântecele rotunjiti la cireada ce te admiră, toate acestea, pentru tinerii cerbi cu coarne lucii, erau plăceri neprețuite, tocmai pentru că în fiecare clipă, o știau ei prea bine, Bagheera sau Shere Khan le-ar fi putut sări în spate. Dar acum, jocul acesta pe viață și pe moarte se sfârșise, și poporul junglei se târa, înfometat și hărțuit, până la albia secătuită, tigri, urși, cerbi, bivoli și mistreți deopotrivă, iar după ce sorbeau din apa aceasta noroioasă, rămâneau cu gâturile întinse deasupra albiei, prea istoviți ca să se mai poată urni din loc.

Cerbul și mistrețul rătăciseră toată ziua cu nădejdea că vor găsi ceva mai de soi decât scoarță uscată și frunze veștede. Bivolii nu întâlniseră în drum nici mlaștini umede în care să se poată tăvăli în voie, nici izlazuri proaspete pentru păscut. Serpii părăsiseră jungla și acum coborau spre râu, doar-doar

CÂNTECUL LUI KABIR¹

Ci lumea în mâna ușoară-i părea,
Povara-avuțiilor sale, ce grea!
Lăsat-a în urmă bogatul palat
Și giulgiul pribegului el l-a-mbrăcat.

Și calea spre Delhi-i uitată-n vecie,
Doar zdrențele-l apără-acum de vipie.
Pustiul, multimea din drum nu-l abat;
El caută Calea-n giulgiu-mbrăcat.

Spre Om el privit-a cu limpezi priviri
(Doar unu-i de-a pururi, rostește Kabir);
Și Negura Faptei s-a-mprăștiat –
El calea o află – în giulgiu-mbrăcat.

Tărâna și fiara, și Dumnezeu
I-s frați și le-nvață rostirea mereu.
Cinstirile toate în urmă-a lăsat
(„Auzi?“ Kabir spune) și-un giulgiu-a-mbrăcat.

¹ Gânditor indian, din secolul al XII-lea a cărui doctrină urmărea să împace budismul cu mahomedanismul

COBORÂREA JUNGLEI SPRE VĂI

*O! liană, floare, iarbă-naltă de pădure,
Tencuie, ascunde, dă uitării vremii sure
Miroslul, făptura, glasul stirpei lor de-atâte,
O, de-atâte ori urâte!*

*Groase scrumuri negre, ploaie dăntuie pe-altare
Dezgolite, cu tălpi albe și ușoare!
Fată-n câmp cerboaică, -n câmpul cel acum pustiu, pustie.*

*Nimeni. Liniște. Tânărziu.
Fără nume, orb, se darmă zidul vechi și fără uși,
În atâta grea tacere, nime nu-și face culcus!*

Dacă ați citit cele dintâi povestiri din prima carte a junglei, vă veți aminti desigur că Mowgli, după ce a bătut pielea lui Shere Khan în țăruși, la Stânca Sfatului, a înștiințat pe lupii din haiticul Seeonee, care-i rămăseseră credincioși, că de aici înapoi el va vâna singur în junglă, iar cei patru pui ai mamei Lupoaiice și ai tatălui Lup, care-l crescuseră, îi spuseră că vor vâna și ei alături de el. Dar nu e lucru ușor să-ți schimbi felul de a trăi de la o zi la alta și asta mai ales în junglă. Așa că primul lucru pe care-l făcu Mowgli, când membrii haiticului revoltat se răspândiră prin pădure, fu să se ducă la peștera

lui și să doarmă acolo dus, o zi și o noapte. Apoi începu să povestească Lupoacei și tatălui Lup tot ce puteau ei pricepe din pățaniile lui printre oameni. Și când, în lumina alburie a zorilor, făcu să sclipească lama cuțitului său ascuțit (același cuțit cu care-l jupuise pe Shere Khan), lupii încuviațără că el învățase ceva de când plecase din haiticul lor. Pe urmă Akela și Fratele Cenușiu îi povestiră și ei, la rândul lor, ce făcuseră ca să îndrepte bivolii sălbatici către râpe. Dorind să audă și el povestea, Baloo urcă șontâc-șontâc dealul, iar Bagheera, aflând de câte minunății era Mowgli în stare, se scărpină de plăcere din cap până în picioare.

Soarele se înălțase sus pe cer, dar nimeni nu avea de gând să se culce. Din când în când, lupoica ridica botul în aer și adulmeca mulțumită, când vântul îi aducea miroslul iute al pielii de tigru, întinsă pe Stâンca Sfatului.

— Fără ajutorul lui Akela și al Fratelui Cenușiu, pe care îi vedeți aici, spuse Mowgli în încheiere, nu aș fi fost în stare de nimic. O, mamă, mamă, dacă ai fi văzut bivoli negri coborând în goană râpa sau îmbulzindu-se pe poartă, în timp ce oamenii mă alungau cu pietre!

— La drept vorbind, sunt tare bucuroasă că n-am fost de față, spuse Lupoica, supărată, căci eu nu prea am obiceiul să îngădui ca fiii mei să fie alungați ca puii de sacal. Oamenii ar fi trebuit să-mi plătească cu vârf și îndesat o asemenea faptă. Numai pe femeia care ţi-a dat lapte aș fi cruțat-o, da, pe ea aș fi cruțat-o, dar numai pe ea...

— Liniștește-te, Raksha! spuse domol tatăl Lup. Brotacul nostru s-a întors și e aşa de înțelept că propriul lui părinte se simte îndemnat să-i lingă tălpile. La urma urmei, ce importantă poate avea o zgârietură sau două? Lasă omul în pace!

Iar Baloo și Bagheera strigă și ei:

— Lăsați omul în pace!

Mowgli, cu capul sprăinit pe umărul Lupoaciei, răspunse, cu un zâmbet fericit, că dorește din toată inima să nu mai vadă, să nu mai audă și să nu mai simtă miros de om, în viața lui.

— Bine, frățioare, dar ce-ai să te faci dacă oamenii nu te vor lasă în pace? spuse Akela, ciulindu-și urechile.

— Noi suntem cinci cu toții, răspunse Fratele Cenușiu, rotindu-și privirea jur-împrejur.

Și, zicând aceste cuvinte, clănțăni aprig din dinți.

— La vânătoarea asta am putea lua parte și noi, spuse Bagheera, plesnind din coadă și privind întă spre Baloo. Dar nu prea pricep, Akela, de ce trebuie să ne gândim tocmai acum la oameni?

— Iată de ce, răspunse Lupul Singuratic. După ce pielea acestui tâlhar galben a fost întinsă pe stâncă, m-am întors pe aceeași potecă în sat, călcând tot timpul pe urmele pașilor mei și culcându-mă din când în când, pentru ca urmele să se amestece și să nu poată fi recunoscute dacă cineva ar fi vrut să ne urmărească. Dar tocmai când amestecasem aşa de bine urmele că eu însuși cu greu le-aș fi putut cunoaște, se ivi Mang, liliacul, care zbura grăbit printre ramuri. Agățându-se de o cracă, el îmi spuse într-un suflet: „Satul cu oamenii care au alungat puiul de om e în mare fierbere și mișună ca un furnicar“.

— Da, spuse Mowgli. Le-am aruncat un bolovan cam măricel!

Și își aminti cum adesea, din joacă, arunca fructe coapte de pawpaw în cuibul de bondari, rupând-o apoi la fugă și vârându-se în apă până la gât, mai înainte ca bondarii să-l poată ajunge din urmă.

— Întrebai atunci pe Mang ce anume văzuse în sat. Și el mi-a răspuns ca Floarea Roșie înforise la marginea satului și că oamenii, înarmați până în dinți, stăteau roată în jurul ei.